

Ezen rövid felemlítés után rátérek egy válfajra. — Dr. Taschenberg „Die Ungeziefer der landwirthschaft. Kultur pfl. Berlin 1874.“ című munkája 147. lapján a *C italicus*-ról értekezve, többek közt azt írja: „Wie es scheint, sind die südlicher lebenden lebhafter gefärbt, und dann zeichnen sie sich besonders durch gelbe Rückenstreifen aus, welche an dem obern Augenrande beginnen, die Seitenkanten des Halsschildes begleiten, von ihnen aus sich auf den Flügeldecken fortsetzen, und vor deren Spitzen vereinigen.“ De Kolozsvárt gyűjtött példányok közt, mint azt az itt bemutatott példányok igazolják, igen sok van olyan, melyekre ezen jelzés reá illik, a melyek csakugyan a többi példányoktól szembetűnőleg eltérnek; mit amnyiban is tartok felemlitendőnek, mivel Kolozsvár fekvése a *Caloptenus italicus* elterjedési területében éppen nem igen tartozik a délibbek közé. Ha ezen válfaj után Fischer Orthoptera Europaea című művében keresünk, az ott felsorolt válfajok közül ha nem is teljesen, de még is leginkább azon válfaj leírása illik ezen példányokra, a mely ott *Caloptenus marginellus* Serv. (*Aeridium fasciatum* Hahn) néven van felemlítve, melyet Fischer is nem fajnak, hanem válfajnak tekint.

Érdeemesnek tartottam felemlíteni ezen, bár kisebb jelentőségű adatokat azért, mivel ezek épen azon sáskafajra vonatkoznak, mely a nagyobb sáskafajok közül hazánkban leggyakoribb. *Dr. Szaniszló.*

13. Pachytilus Stridulus (kerepelő sáska, pergő sáska) torzfejlődésű felső szárnyal. (Bemutatva a f. év november 24-én tartott szakülésen.) 1882. augusztus végén a tusnádi fürdő tájékán az Olt völgyében egyebek között kerepelő sáska szedegetésével foglalkozván, egy torz fejlődésű nőstény individiumot találtam, a melyet bemutatni érdeemesnek tartok. A torzulás az első vagy felső szárnyra vonatkozik. A pergő sáskánál a szárnyak fejlettsége olyan szokott lenni, mint általában a legtöbb sáskánál, hogy t. i. nagyjában szólva, a potrohot körülbelől fedik vagy azon, nevezetesen a hímnél, túl is érnek. A jelen nőstény példánynál az alsó szárnyak ilyen fejlődésűek, a felsők azonban igen csekély terjedelműek, t. i. az alsók hosszának mintegy egy harmadáig érnek, szélességük sem tesz többet körülbelől a rendes szélesség egy harmadánál, e mellett körülbelől a hosszúság belső egy harmadában csavarodottak, majd nem szög alatt törtek, s így az egész röptyű igen kicsiny, zsugorodott s nyomorék kinézésű, minélfogva az első szárnyak, melyeknek színe ezen fajnál legnagyobb részt piros, hogy úgy mondjam, egészen fedetlenek és szabadon látszók. *Dr. Szaniszló.*